

DE SLOTTANDEN VAN ONZE ENSIS-SOORTEN

Alle drie onze Ensis-soorten (E. arcuatus (Jeffr.), E. ensis (L.) en E. siliqua (L.)) hebben een slot, dat vrijwel overeenstemt, n.l. in de linker klep twee klauwvormige cardinale tanden, vlak bij elkaar, en een lange laterale tand, langs de bovenzijde van de schelp, in achterwaartse richting. De rechter klep bezit een dito laterale tand, doch slechts één zeer smalle cardinale tand, die precies tussen de cardinale tanden van de linker klep in past.

Bij de bestudering van deze slottanden viel me echter op - en dit geldt voor alle drie soorten in gelijke mate - dat deze slottanden, bij de overgrote meerderheid van de schelpen, zwaar beschadigd zijn. Een of meer cardinale tanden zijn er vaak finaal uitgebroken en ook de laterale tanden zijn niet zelden zwaar beschadigd. Dit is te meer merkwaardig, omdat dit niet alleen het geval is bij vrijwel alle losse kleppen - hoewel de tere kleppen verder onbeschadigd zijn - doch dit geldt eveneens voor het merendeel van de gave doosjes, met periostracum en ligament nog geheel intact; zowel bij die te Katwijk - Noordwijk, als bij die te Domburg - West Kapelle verzameld zijn.

Het is natuurlijk mogelijk, dat door het open- en dichtslaan van deze lege doosjes - gedurende het aanspoelen - deze tanden er uit breken. Maar dan rijst de vraag, waarom juist deze vrij stevige tanden breken en de zoveel teerdere kleppen niet.

Een andere mogelijkheid is, dat deze tanden al bij het leven van de dieren op een of andere manier breken. B.v. doordat bij het openen van de kleppen er zandkorrels tussen de tanden komen en bij het sluiten, door de krachtige sluitspieren, het slot vernield wordt. Dit zou dan juist de doodsoorzaak kunnen zijn en tevens de reden, waarom we juist zo'n hoog percentage doosjes met beschadigde tanden vinden.

Om dit uit te maken, moesten we doosjes onderzoeken, die aanspoelen met het dier er nog in. Deze zouden dan ook voor het merendeel beschadigde tanden moeten hebben. Zulke doosjes heb ik echter niet en zal ik hier in Zeeland ook niet gemakkelijk aantreffen. Wie let er eens op na storm aan de kust van Holland? En wie wil zelf dit probleem tot een oplossing brengen?

J. van Dalsum.